

Luonnontuotealan yritystoiminnan taloudelliset toimintaedellytykset

Kustannusten tunteminen tärkeää

Markkinapohjainen hinnoittelu perustuu markkinoiden ja kilpailijoiden hintatason tuntemiseen.

Kustannuspohjainen hinnoittelu perustuu tuotteen valmistuskustannuksiin. Arvopohjainen hinnoittelu perustuu siihen, kuinka arvokkaaksi asiakkaat kokevat tuotteen. Tuotteiden hinnoittelussa on lähestymistavasta riippumatta, tärkeää tuntea yrityksen kustannusrakenne ja tunnistaa kaikki tuotteen tuottamiseen liittyvät kustannukset.

Kustannukset jaetaan muuttuviin ja kiinteisiin kustannuksiin. Muuttuvat kustannukset vaihtelevat tuotannon määrän mukaan. Kiinteät kustannukset pysyvät samoina riippumatta tuotannon määrästä.

Kokonaiskustannukset saadaan, kun muuttuvat ja kiinteät kustannukset lasketaan yhteen.

Katetuottohinnoittelussa tuotteen muuttuviin kustannuksiin lisätään haluttu katetavoite. Katetavoite määräytyy yrityksen kiinteiden kustannusten ja voittotavoitteen perusteella. Hinnoittelulaskelmien tavoitteena on varmistaa, että jokaisesta myydystä tuotteesta saadaan riittävä tuotto kattamaan muuttuvat ja kiinteät kustannukset sekä haluttu määrä voittoa.

Investointeja suunniteltava huolella

Luonnontuotealan yritystoimintaa aloitettaessa tai toimintaa kehittäessä joudutaan investoimaan tiloihin sekä koneisiin ja laitteisiin, esimerkiksi pakkauskoneisiin. Investointeja suunnitellessa on hyvä tutustua vaihtoehtoisiiin ratkaisuihin ja analysoida niitä huolella. Investointien ajallinen kesto on yleensä pitkä. Niiden avulla saadaan tuottoja usean vuoden ajan. Investointien kannattavuutta on hyvä arvioida laskelmien avulla.

Investointien kannattavuutta voidaan arvioida eri laskentamenetelmien avulla, esimerkiksi nykyarvomenetelmän (Net Present Value, NPV), sisäisen korkokannan menetelmän tai pääomantuottoastemenetelmän avulla.

Laskentamenetelmistä, nykyarvomenetelmä (Net Present Value, NPV) on suositeltavin. Sen avulla voidaan käsitellä yhdenmukaisesti kaikkia investointivaihtoehtoja ja se ottaa huomioon rahan aika-arvon. Eri ajankohtiin sijoittuvista investointivaihtoehtoista aiheutuvat tuotot ja kustannukset eivät ole keskenään verrattavissa, ellei rahan aika-arvoa huomioida. Rahan aika-arvo voidaan huomioida siirtämällä eri aikoina tapahtuvat tuotot ja kustannukset tiettyyn hetkeen diskonttaamalla.

Kaavassa 1 on esitetty nykyarvomenetelmä. Laskentakorkokanta kuvaa tuottovaatimusta, jota investoinnilla tavoitellaan. Investointi on kannattava, mikäli NPV on nollaa suurempi, tällöin investointi tuottaa vähintään korkovaatimuksen verran.

Kaava 1)

$$NPV = -INV + \frac{P_1}{1+i} + \frac{P_2}{(1+i)^2} + \dots + \frac{P_N}{(1+i)^N} + \frac{V_N}{(1+i)^N}$$

- Investoinnin hankinta-arvo, INV
- Vuotuiset nettokassavirrat, P_n
- Jäännösarvo V_n
- Investointiajanjakso, N
- Laskentakorkokanta, i

Investointipäätöstä tehdessä investointeihin liittyvät tiedot ovat usein epävarmoja. Herkkyysanalyysin avulla voidaan tarkastella, miten kannattavuus muuttuu, jos rahavirrat muuttuvat. Näin laskelmat antavat tietoa siitä, miten herkkiä tulokset ovat kyseisille muutoksille.

Margit Närvä

TkT, yliopettaja

SeAMK

Risto Lauhanen

MMT, erityisasiantuntija TKI

SeAMK

Kirjoittajat ovat osaltaan toteuttaneet Luonnontuotealan täydennyskoulutushanketta. Hanketta koordinoi Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti ja hankkeessa ovat olleet mukana SeAMK, Arktiset Aromit ry sekä Lapin ammattikorkeakoulu.

Sarjassa aiemmin ilmestyneet artikkelit:

[Luonnontuotealalla sähköinen markkinointi on oivallinen apuväline tuotteiden markkinoinnissa | Julkaisut @SeAMK](#)
[Luonnontuotealan yritystoiminnan tukena Business Finland ja Suomen metsäkeskus | Julkaisut @SeAMK](#)
[Internationalization and trade of natural products in Finland and South Ostrobothnia | Julkaisut @SeAMK](#)
[Reunaehdot kone- ja laitehankinnoissa ja tuotantotilojen suunnittelussa | Julkaisut @SeAMK](#)
[Luonnontuotealalla on tärkeää tietää yritysmaailman keskeiset säädökset ja asiakirjat | Julkaisut @SeAMK](#)